

BHMagazino

ΣΤΑ 63 ΤΟΥ
ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΑΣ ΤΟΥ.
ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΙ
ΜΟΝΟ ΣΕ
ΥΠΕΡΠΑΡΑΓΩΓΕΣ
ΕΝΩ ΕΠΙΜΕΝΕΙ
ΝΑ ΕΚΤΕΛΕΙ ΧΩΡΙΣ
ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΣΚΑΝΤΕΡ
ΤΙΣ ΠΛΕΟΝ
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΣΚΗΝΕΣ.
ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΜΕΓΑΣ
ΚΑΡΔΙΟΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ,
ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΘΑΜΒΩΤΙΚΗ
ΑΝΑ ΝΤΕ ΑΡΜΑΣ
ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ
ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΟΥ

Tom CRUISE Ο ΑΠΟΛΑΥΤΟΣ ΣΤΑΡ

ΑΣΤΕΡΟΕΙΔΕΙΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΔΕΣΠΟΤΟΥΣ ΒΡΑΧΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΤΟ ΝΕΟ ΘΙΒΕΤ ΚΡΑΥΓΑΛΕΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ LUCAS ΑΝΟΙΓΕΙ ΣΕ ΕΝΑΝ ΧΡΟΝΟ ΣΤΟ ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ

ΤΟΜ ΚΡΟΥΖ

ΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΑ

ΣΤΑΡ

Ο διάσημος αμερικανός ηθοποιός εξακολουθεί στα 63 του να φέρνει θεατές στις κινηματογραφικές αίθουσες και να απασχολεί το φιλοθεάμον κοινό με τους έρωτες και τα stunts του.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΝΑΣΤΟ

Λονδίνο, Ιούλιος 2025. Το Στάδιο Wembley πάλλεται από τον ήχο και την ενέργεια περισσότερων από 80.000 θεατών. Οι Oasis επιστρέφουν στη σκηνή, σχεδόν δύο δεκαετίες μετά τη διάλυσή τους, και το κοινό ζει μια στιγμή που την περίμενε με ανυπομονησία για πολύ καιρό. Στις VIP θέσεις, μια παρουσία τραβά τα βλέμματα: ο Τομ Κρουζ, χαμογελαστός και χαλαρός, δίπλα στην καλλονή ηθοποιό Ανα ντε Αρμας. Οι δυο τους απολαμβάνουν τη συναυλία σαν παλιοί φίλοι, ανταλλάσσοντας βλέμματα και σχόλια, ενώ γύρω τους ο χώρος σείεται από τους ροκ ήχους. Η στιγμή έχει τη δική της σημειολογία. Κάποτε, στα ντουζένια της κόντρας τους με το Χόλιγουντ, οι αδελφοί Γκάλαχερ είχαν πει βαριές κουβέντες για τον Κρουζ, χρησιμοποιώντας βαρείς χαρακτηρισμούς και λέγοντας ότι δεν έχει παίξει ούτε σε μία καλή ταινία σε όλη του την καριέρα. Εκείνος, ωστόσο, βρέθηκε εκεί

για να τους χειροκροτήσει στο ήδη μυθικό comeback τους. Μια εικόνα συμφιλίωσης και, ίσως, υπέρβασης παλιών μικροτήτων. Η μεγάλη είδηση, ωστόσο, δεν έχει να κάνει με τη βρετανική μπάντα αλλά με το φημολογούμενο ειδύλλιο του χολιγουντιανού θρύλου με την αμερικανό-κουβανή σταρ. Η σύνδεσή τους δεν είναι τυχαία. Γνωρίστηκαν μέσα από την προετοιμασία για το «Deeper», μια περιπέτεια επιστημονικής φαντασίας που θα γυριστεί σε σκηνοθεσία του Νταγκ Λάιμαν. Από τότε που άρχισαν να συνεργάζονται, οι κοινές τους εμφανίσεις πληθαίνουν – από ιδιωτικές εξορμήσεις στο Βερμόντ μέχρι πιο δημόσιες εκδηλώσεις

όπως η συναυλία στο Wembley. Ο σκανδαλοθηρικός Τύπος έχει ήδη αποφασίσει ότι εδώ υπάρχει ένας έρωτας μεγάλος, αλλά και οι δύο δείχνουν αποφασισμένοι να μην επιβεβαιώσουν τίποτα και να αφήσουν τις φήμες να οργιάζουν. Πριν από λίγες ημέρες, το όνομά του συζητήθηκε πάλι, για τον λόγο ότι ο Τομ Κρουζ φέρεται να απέρριψε την ευκαιρία να λάβει από τον πρόεδρο των ΗΠΑ, Ντόναλντ Τραμπ, μία από τις υψηλότερες καλλιτεχνικές διακρίσεις στη χώρα, και δεν θα βρεθεί εφέτος μεταξύ των honorees του Kennedy Center. Στον 63χρονο σταρ των ταινιών «Mission: Impossible» προσφέρθηκε η περιβλεπτή αυτή τιμή, αλλά απείχε διακριτικά, λόγω φόρτου εργασίας, σύμφωνα με πολλούς υπαλλήλους του Κέντρου Κένεντι που μίλησαν στην εφημερίδα «The Washington Post». Για τον Κρουζ, άλλωστε, η δημόσια εικόνα του είναι πάντα αποτέλεσμα προσεκτικού ελέγχου, όπως ακριβώς και οι ταινίες του.

Σήμερα, οι μεγάλοι κινηματογραφικοί σταρ της γενιάς του σπανίζουν. Πολλοί έχουν σιραφεί σε τηλεοπτικές σειρές ή μικρότερες παραγωγές, άλλοι έχουν δει το κοινό τους να μειώνεται δραματικά. Ο Τομ Κρουζ, όμως, παραμένει στην κορυφή, και μάλιστα κάθεται ολομόναχος στον θρόνο του. Η αφοσίωσή του στο ρεαλιστικό υπερθέαμα είναι μο-

ναδική. Δεν υπάρχει πιο μεγάλο όνομα που να εκτελεί μόνος του τα πιο παράτολμα stunts: από το να κρέμεται στο κενό έξω από ένα Airbus A400M, μέχρι να οδηγεί μοτοσικλέτα στον γκρεμό και να πέφτει με αλεξίπτωτο. Οι σκηνές του δεν είναι αποτέλεσμα κατορθωμάτων που τα πραγματοποιούν κασκαντέρ ή των θαυμάτων που φέρνουν εις πέρας οι μετρητά ειδικά εφέ, αλλά πραγματικού μόχθου και ρίσκου. Παράλληλα, με την Cruise/Wagner Productions και μετέπειτα με την TC Productions είχε τον πλήρη δημιουργικό έλεγχο στις περισσότερες ταινίες του, από το σενάριο μέχρι την τελευταία λεπτομέρεια του μοντάζ και της καμπάνιας προβολής. Αυτό σημαίνει ότι κάθε έργο που έφερε το όνομά του προοριζόταν να «γεμίζει αίθουσες» και να προσφέρει μια εμπειρία που δύσκολα μεταφέρεται σε οθόνη τηλεόρασης ή κινητού.

Οι χρυσοφόρες μπιζνες ενός superstar

Ο Τόμας Κρουζ Μέιποθερ IV γεννήθηκε το 1962 στο Σίρακιουζ της Νέας Υόρκης. Μεγάλωσε σε μια οικογένεια με οικονομικές δυσκολίες και, όπως έχει δηλώσει, με έναν πατέρα που τον φοβόταν και δεν τον εμπιστευόταν. Μέχρι τα 14 του είχε φοιτήσει σε 15 διαφορετικά σχολεία, λόγω των συνεχών μετακινήσεων της οικογένειας. Αρχικά σκέφτηκε να γίνει ιερέας,

αλλά η γνωριμία με το θέατρο σε λύκειο της Οτάβα στον Καναδά άλλαξε τον προσανατολισμό του. Στα 18 του μετακόμισε στη Νέα Υόρκη και λίγο αργότερα στο Λος Άντζελες, αναζητώντας ρόλους. Το κινηματογραφικό του ντεμπούτο το έκανε το 1981 με το «Ατέλειωτη αγάπη», αλλά η πρώτη του έκρηξη αναγνωρισιμότητας ήρθε το 1983 με το «Οι πονηρές μπιζνες ενός πρωτάρη» και την εμβληματική πλέον σκηνή όπου χορεύει με πουκάμισο, ολιπάκι και κάλτσες το κομμάτι «Old Time Rock & Roll» των Bob Seger & The Silver Bullet Band. Η δεκαετία του '80 του χάρισε ρόλους-σταθμούς: το «Top Gun»

● Στην πρεμιέρα της προτελευταίας «Επικίνδυνης Αποστολής», με τίτλο «Θανάσιμη Εκδίκηση - Μέρος Πρώτο» στο Αμπου Ντάμπι τον Ιούνιο του 2023.

● Ο Τομ Κρουζ σε σκηνή από την ταινία «Επικίνδυνη Αποστολή: Η Εσχάτη Τιμωρία», που έσπασε ταμεία αυτό το καλοκαίρι.

● Με την Ανα ντε Αρμας σε μία από τις σπάνιες κοινές δημόσιες εμφανίσεις τους.

Με την Κέλι Μακ Γκίλις
στο πρώτο «Top Gun».

Αν υπάρχει ένας ρόλος που συμπυκνώνει την ουσία του Τομ Κρουζ, είναι αυτός του Ιθαν Χαντ στο franchise της «Επικίνδυνης Αποστολής». Από το 1996 μέχρι και το 2025, ο χαρακτήρας του πέρασε από κλασικές κατασκοπικές ιστορίες σε περίτεχνα κινηματογραφικά επιτεύγματα δράσης

Με τον Ντάστιν Χόφμαν
στον «Ανθρωπο
της βροχής».

Κρουζ, είναι αυτός του Ιθαν Χαντ στο franchise της «Επικίνδυνης Αποστολής». Από το 1996 μέχρι και το 2025, ο χαρακτήρας του πέρασε από κλασικές κατασκοπικές ιστορίες σε περίτεχνα κινηματογραφικά επιτεύγματα δράσης. Κάθε «επεισόδιο» ήταν και μία αφορμή για τον Κρουζ να δοκιμάσει νέα όρια – τόσο σωματικά όσο και κινηματογραφικά. Το εφετινό «Επικίνδυνη Αποστολή: Η Εσχάτη Τιμωρία» θεωρείται το κύκνειο άσμα του action κινηματογραφικού έπους, με παγκόσμιες εισπράξεις που πλησιάζουν τα 600 εκατομμύρια δολάρια (και οι οκτώ ταινίες της σειράς έχουν συγκεντρώσει άνω των 4,74 δισ. δολ.). Αν είναι πράγματι το τέλος, ο Κρουζ φεύγει όντας στην κορυφή, αφήνοντας πίσω του μια κληρονομιά που δύσκολα θα επαναληφθεί. Κι όμως, ο αγέραστος σταρ δεν δείχνει καμία διάθεση να μειώσει ταχύτητα. Στα επόμενα σχέδιά του ξεχωρίζει το προαναφερθέν «Deeper», μια sci-fi περιπέτεια με στοιχεία ψυχολογικού θρίλερ, όπου ένας αστροναύτης αποφασίζει να καταδυθεί σε μια ανεξερεύνητη τάφρο και έρχεται αντι-

μέτωπος με ακραίες συνθήκες και μεταφυσικά φαινόμενα. Υπάρχει το «Les Grossman», που τον επαναφέρει στον πιο εκκεντρικό χαρακτήρα της καριέρας του, αυτόν που έπαιξε στην κωμωδία «Τροπική Καταιγίδα» (2008). Συζητιέται έντονα ένα πιθανό «Top Gun 3», ενώ στον ορίζοντα βρίσκεται και μια συνεργασία με τον Αλεχάντρο Γκονζάλες Ινιάρτιου για ένα φιλόδοξο φιλμ που θα συνδυάζει δράμα και θέαμα. Και, βεβαίως, υπάρχει η πολυσυζητημένη σύμπραξη με τη NASA και τη SpaceX για το πρώτο μεγάλου μήκους φιλμ που θα γυριστεί εν μέρει στο Διάστημα – μια ιδέα που μόνο ο Κρουζ θα τόλμιζε να κυνηγήσει.

Σε μια πρόσφατη δήλωσή του, είπε: «Θέλω το κοινό να παίρνει αυτό για το οποίο πλήρωσε – και κάτι παραπάνω». Αυτή η φιλοσοφία, μαζί με την εμμονή του στη λεπτομέρεια, εξηγεί γιατί, στα 63 του χρόνια, εξακολουθεί να τρέχει, να πηδά από αεροπλάνα και να μας κάνει να μένουμε άφωνοι με την ενέργεια και τις ικανότητές του. Στην εποχή του streaming και της άμεσης κατανάλωσης περιεχομένου, ο Τομ Κρουζ επιμένει να μας θυμίζει ότι η σκοτεινή αίθουσα, ο συντονισμός της ανάσας του κοινού και η μεγάλη οθόνη με τα υπερσύγχρονα συστήματα ήχου είναι εμπειρίες που πάντα θα μας αποζημιώνουν.

του 1986, που τον μετέτρεψε σε παγκόσμιο αστέρα, «Το Χρώμα του Χρήματος», την ίδια χρονιά, δίπλα στον Πολ Νιούμαν, «Ο άνθρωπος της βροχής» το 1988 με τον Ντάστιν Χόφμαν, που κέρδισε Όσκαρ Καλύτερης Ταινίας, και το «Γεννημένος την 4η Ιουλίου» το 1989, που του χάρισε Χρυσή Σφαίρα και υποψηφιότητα για Όσκαρ. Στα 90s, η φήμη του παγιώθηκε με το «Ζήτημα Τιμής» (1992), τη «Συνέντευξη με έναν βρικολάκα» (1994), το «Τζέρι Μαγκουάιρ» (1996) και, φυσικά, το πρώτο «Mission: Impossible» (Επικίνδυνη Αποστολή), την ίδια χρονιά. Εκεί άρχισε και η μετάβασή του από πρωταγωνιστή σε

δημιουργό, αναλαμβάνοντας ρόλο παραγωγού και χρίζοντας ένα franchise που θα τον συνοδεύει για τα επόμενα τριάντα χρόνια. Η προσωπική του ζωή υπήρξε εξίσου πολυσυζητημένη με την καριέρα του. Οι γάμοι του με τις Μίμι Ρότζερς, Νικόλ Κίντμαν και Κέτι Χολμς απασχόλησαν τα media, όπως και η σχέση του με τη Σαϊεντολογία. Ωστόσο, παρά τις αντιπαραθέσεις και τα πρωτοσέλιδα, ο Κρουζ καταφέρνει να διατηρεί την επαγγελματική του εικόνα αλώβητη, κρατώντας πάντα την κινηματογραφική του δραστηριότητα στο επίκεντρο. Αν υπάρχει ένας ρόλος που συμπυκνώνει την ουσία του Τομ

Επάνω: Με την Κέτι Χολμς ήταν παντρεμένοι από το 2006 έως το 2012 και απέκτησαν μία κόρη.
Δεξιά: Με τη Νικόλ Κίντμαν. Ο γάμος τους κράτησε 11 χρόνια.

Εδώ και μία δεκαετία ο κρυφός αλλά υπαρκτός κίνδυνος των αδέσποτων βράχων του Διαστήματος έχει γίνει συστηματικά αντικείμενο καταγραφής, μελέτης και εκπόνησης σχεδίων αποτροπής.

ΚΥΝΗΓΩΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΑΣΤΕΡΟΕΙΔΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟ ΚΑΡΑΣΑΡΙΝΗ

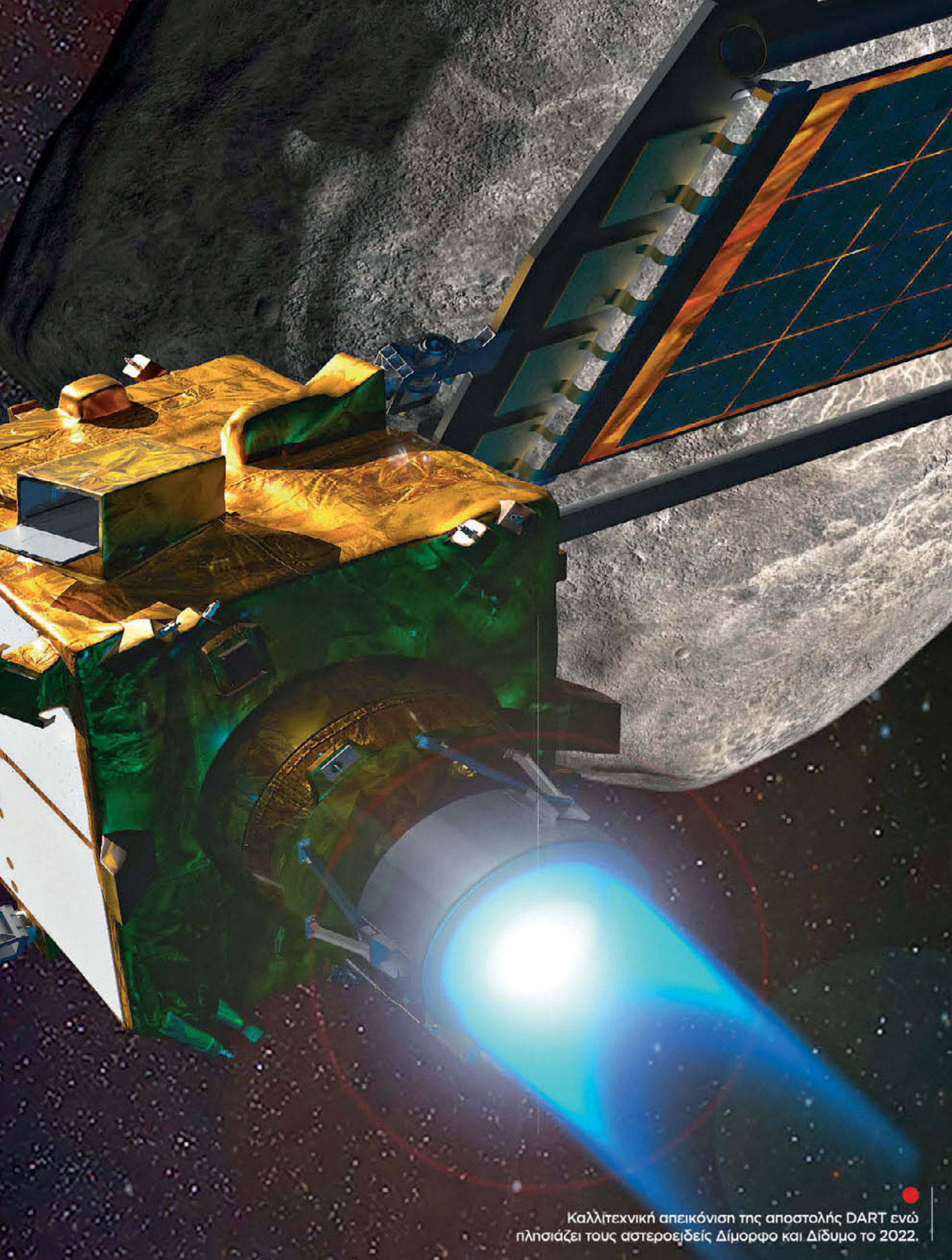
Το τοπίο στο Ντέλεν της Κεντρικής Σουηδίας είναι ειδυλλιακό. Πυκνή βλάστηση, σκιερά δέντρα, γρασίδι, τα ήρεμα νερά της Βόρειας και της Νότιας λίμνης που απλώνονται σε μια συνολική έκταση 134 τετραγωνικών χιλιομέτρων, φημισμένα μεταξύ των ερασιτεχνών ψαράδων για τον πληθυσμό της καφετιάς πέστροφας που αφθονεί εκεί. Εκ πρώτης όψεως δεν υπάρχουν πολλά που να συνδέουν το σκηνικό αυτό με την ερημική όψη της Καρακούλ στο Τατζικιστάν, πλαισιωμένη από τη χιονισμένη οροσειρά του Πα-

μύρ, ή την άγρια ομορφιά της τούνδρας στο Εθνικό Πάρκο Πινγκουαλούιτ του Καναδά. Κι όμως, οι τρεις περιοχές έχουν όντως κάτι κοινό: οι λίμνες τους δεν είναι παρά κρατήρες που δημιουργήθηκαν από την πρόσκρουση αστεροειδών πριν από 89 εκατομμύρια, 5 εκατομμύρια και 1,4 εκατομμύρια χρόνια, αντίστοιχα. Απολαυστική εικόνα της φύσης για εμάς, για τους αστρονόμους παρόμοιες τοποθεσίες συνιστούν διαρκή υπόμνηση μιας μακρινής, έστω, αλλά πάντα υπαρκτής απειλής: ο ιστότοπος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ESA), για παράδειγμα, καταγράφει σήμερα στη «λίστα κινδύνου» του 1.810 «κοντινά στη Γη αντικείμενα» (Near-Earth Objects) των οποίων η διαδρομή, οι διαστάσεις και τα δεδομένα επανυπολογίζονται καθημερινά. Όταν πριν από μερικούς μήνες, στα τέλη του 2024, τα στοιχεία ενός από αυτά φάνηκε να δείχνουν χαμηλές, αυξανόμενες, ωστόσο, πιθανότητες μελλοντικής εισόδου στη γήινη ατμόσφαιρα,

● Η λίμνη Πινγκουαλούιτ στον Καναδά. Ο κρατήρας της δημιουργήθηκε από την πρόσκρουση αστεροειδούς πριν από 1,4 εκατομμύρια χρόνια.

Η λίστα των εγγεγραμμένων αστεροειδών φτάνει σήμερα τους 40.000. Από τα περίπου 1.000 κοντινά στη Γη αντικείμενα με διάμετρο μεγαλύτερη του 1 χιλιομέτρου έχει αναγνωρισθεί το 95% και κανένα από αυτά δεν απειλεί τον πλανήτη. Ωστόσο, το 93% των σωμάτων με διάμετρο γύρω στα 50 μέτρα, αυτά δηλαδή που θα κατέστρεφαν μια μητρόπολη, παραμένουν άγνωστα

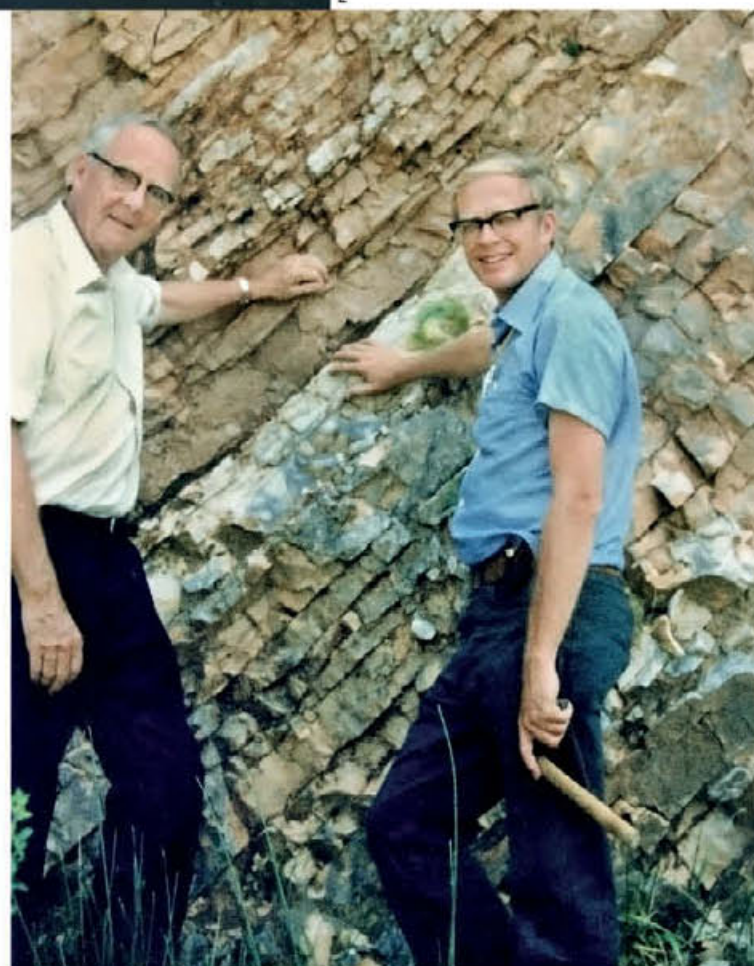
Καλλιτεχνική απεικόνιση της αποστολής DART ενώ πλησιάζει τους αστεροειδείς Δίμορφο και Δίδυμο το 2022.

μεταξύ των διαστημικών υπηρεσιών παγκοσμίως σήμανε συναγερμός και ένας ολόκληρος μηχανισμός αστεροσκοπειών, συνεργαζόμενων οργανισμών και επιστημονικού δυναμικού ενεργοποιήθηκε άμεσα. Γιατί εδώ και μία δεκαετία τουλάχιστον, «κυνηγοί αστεροειδών», χρηματοδοτημένοι από κυβερνήσεις, ακαδημαϊκά ιδρύματα και διεθνείς θεσμούς, μεριμνούν για να μη μας πέσει ο ουρανός στο κεφάλι. Βράχοι του Διαστήματος, απομεινάρια της δημιουργίας του Ηλιακού Συστήματος, συντρίμια ενδεχομένως ενός πλανήτη που οι βαρυτικές δυνάμεις δεν του επέτρεψαν να συμπηχθεί ποτέ, οι κοντινοί μας αστεροειδείς βρίσκονται κυρίως σε μια ζώνη μεταξύ του Αρη και του Δία. Το μέγεθός τους ποικίλλει – από λίγα μέτρα έως αρκετά χιλιόμετρα. Αρκεί, ωστόσο, μαζί με την ιλιγγιώδη ταχύτητά τους, εφόσον ξεφύγουν από τις ασταθείς τροχιές τους, για να μετατραπούν σε αστρική απειλή. Στις 30 Ιουνίου 1908 ένας

αστεροειδής διαμέτρου 50-60 μέτρων διαλύθηκε στην ατμόσφαιρα πάνω από την Τουνγκούσκα της Σιβηρίας, προκαλώντας μια έκρηξη αντίστοιχη με εκείνη ατομικής βόμβας 3-50 μεγατόνων. Καταγεγραμμένη σε μαρτυρίες ιθαγενών της περιοχής, σειсмоγράφους και καμένα δέντρα, υπήρξε, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις ειδικών, η μεγαλύτερη πτώση μετεώρου κατά τους ιστορικούς χρόνους. Αν συνέβαινε σε κατοικημένη περιοχή, θα ισοπέδωνε μια ολόκληρη πόλη. Ο πραγματικός τρόμος, ωστόσο, αφορά σώματα με διάμετρο μερικών χιλιομέτρων και κολοσσιαία καταστρεπτική ισχύ. Το 1980, ο αμερικανός νομπελίστας φυσικός Λούις Αλβαρεζ και ο γεωλόγος γιος του, Γουόλτερ Αλβαρεζ, παρατηρώντας την ασυνήθιστη παρουσία ιριδίου, σπάνιου μετάλλου στη Γη, αλλά συχνού σε αστεροειδείς, στα στρώματα που χώριζαν την Κρητιδική από την Παλαιογενή περίοδο, πρότειναν την επικρατούσα σήμερα ερμηνεία της εξαφάνισης των

Ο Λούις Αλβαρεζ και ο Γουόλτερ Αλβαρεζ στο φαράγγι Μποτασιόνε στο Γκούμπιο της Ιταλίας δείχνουν το γεωλογικό στρώμα που αποδεικνύει τη θεωρία τους για την εξαφάνιση των δεινοσαύρων εξαιτίας πτώσης αστεροειδούς.

δεινοσαύρων: την πρόσκρουση ενός αστεροειδούς διαμέτρου 10 χιλιομέτρων στη χερσόνησο του Γιουκατάν στο Μεξικό, η οποία απελευθέρωσε ενέργεια της τάξεως των 100 εκατομμυρίων μεγατόνων, πάνω από 1 δισεκατομμύριο φορές ισχυρότερη από τη βόμβα της Χιροσίμα. Ακολούθησαν κατακλυσμιαίες κλιματικές διαταραχές που είχαν ως αποτέλεσμα την εξάλειψη του 75% όλων των μορφών ζωής στον πλανήτη.

ΓΟΥΑΝΓΚΕΤΣΙ ΜΟΥΤΟΥ ΣΤΟ ΠΑΝΘΕΟΝ ΤΗΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η εικαστικός από την Κένυα εκθέτει στην Galleria Borghese της Ρώμης και φέρνει το φανταστικό, τη μνήμη και τη γυναικεία εμπειρία σε έναν ισχυρό διάλογο με την κλασική τέχνη.

Η ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΣ
ΓΟΥΑΝΓΚΕΤΣΙ
ΜΟΥΤΟΥ.

ΑΠΟ ΤΗ
ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

Είχε προηγηθεί η περίπτωση της Λουίζ Μπουρζουά το 2023 και παλαιότερα της Κάντιντα Χέφερ, όμως είναι για πρώτη φορά στην ιστορία της που η περίφημη Galleria Borghese στη Ρώμη ανοίγει τις πόρτες της για να φιλοξενήσει το έργο μιας μαύρης γυναίκας καλλιτέχνιδας. Αυτή η γυναίκα είναι η Γουανγκέτσι Μούτου, Κενυάτισσα και πολιτογραφημένη Αμερικανίδα, η οποία γεμίζει με τα σχεδόν μεταφυσικά έργα της τα περιτρεχά δωμάτια της βίλας που δημιούργησε τον 17ο αιώνα ο Καρδινάλιος Σκιπίων Μποργκέζε και αποτελεί σήμερα ένα ύψιστης σημασίας μνημείο για την ιστορία της Αιώνιας Πόλης. Σε έναν τόπο που φιλοξενεί αριστουργήματα του Καραβάτζιο, του Τιτσιάνο και του Ραφαήλ, η παρουσία της Μούτου επαναπροσδιορίζει τη σχέση του μουσείου με το παρόν επεκτείνοντας τα όρια του τι μπορεί να σημαίνει σήμερα η έννοια της «διαχρονικής τέχνης». Η έκθεση, σε επιμέλεια της Κλοέ Περόνε, συνυφαίνει την ιστορία με το φανταστικό, παρουσιάζοντας μια σειρά από γλυπτά που

μοιάζουν να αναδύονται από το ίδιο το σώμα της γης. Αλλωστε ο τίτλος της έκθεσης, «Black Soil Poems» (έως τις 14/9), παραπέμπει στο εύφορο, ζωντανό και γεμάτο θρύλους «μαύρο χώμα», μια ύλη που γεννά, μεταμορφώνει και αφηγείται. Ένα χώμα υλικό, πυκνό και εύπλαστο κάτω από τη βροχή, σχεδόν σαν πηλός, που έχει το έδαφος στους Μυστικούς Κήπους (Giardini Segreti) – δύο μικρούς συμμετρικούς κήπους πίσω από τη Βίλα – της Galleria Borghese. Αλλά και συμβολικό ταυτόχρονα: μια μήτρα από την οποία αναδύονται μορφές, αφηγήσεις, μύθοι και ποιήματα. Η Μούτου φέρνει εντός και εκτός του Μουσείου όχι μόνο τα έργα της, αλλά και έναν νέο τρόπο ανάγνωσης του παρελθόντος μέσα από τη γυναικεία εμπειρία. Είναι ιδανική για να το κάνει αυτό, καθώς μέσα από την καλλιτεχνική της πρακτική – γλυπτά, κολάζ, βίντεο και περφόρμανς – επαναπροσδιορίζει την εικόνα της γυναίκας, ιδιαίτερα της μαύρης γυναίκας, δημιουργώντας υβριδικές μορφές που συνδυάζουν το ανθρώπινο με το μυθικό, το φυτικό και το ζωικό. Αντί να δέχεται τα στερεότυπα της δυτικής κουλ-

τούρας, τα αποδομεί, δημιουργώντας νέες, φανταστικές μορφές με δύναμη, αντιφατικότητα και υπερήφανη αίσθηση του ανήκειν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το έργο «Yo Mama» (2003), στο οποίο παρουσιάζει μια Εύα να νικά το φίδι αντί να υποκύπτει σε αυτό, ανατρέποντας το γνωστό πατριαρχικό αφήγημα.

Δύο νέες Καρυάτιδες

Φέρνει λοιπόν τον κόσμο της στην Ευρώπη και τη Ρώμη. Αρχής γενομένης από την είσοδο της Galleria Borghese, όπου δύο επιβλητικές μπρούντζινες φιγούρες υποδέχονται τον επισκέπτη: τα έργα «The Seated I» και «The Seated IV» μοιάζουν με φρουρούς από έναν κόσμο αρχαίο και φανταστικό ταυτόχρονα. Τα γλυπτά αυτά, που παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά το 2019 στο Μητροπολιτικό Μουσείο Τέχνης της Νέας Υόρκης, είναι εμπνευσμένα από τις Καρυάτιδες αλλά ανατρέπουν τον ρόλο τους: δεν στηρίζουν, αλλά διεκδικούν. Με πρόσωπα στολισμένα με λαμπερούς δίσκους, σύμφωνα με έθιμα που απαντώνται κυρίως στην Ανατολική Αφρική και σώματα ντυμένα με πλοκάμια σαν σχοινένια κοστούμια, παραπέμπουν σε

● Γενική άποψη της εγκατάστασης «Suspended Playtime», μια ωδή στην επινοητικότητα των παιδιών στην Αφρική.

**Τα γλυπτά
“The Seated I”
και “The Seated
IV”, που παρου-
σιάστηκαν
για πρώτη φορά
το 2019 στο
Μητροπολιτικό
Μουσείο
Τέχνης της
Νέας Υόρκης,
είναι εμπνευ-
σμένα από τις
Καρυάτιδες
αλλά ανατρέ-
πουν τον ρόλο
τους: δεν στηρί-
ζουν, αλλά διεκ-
δικούν**

ανώνυμες αλλά επιβλητικές (ανατολικοαφρικανές) γυναίκες που η ιστορία δεν κατέγραψε αλλά η Μούτου επιλέγει να τιμήσει. Κουβαλούν μνήμες, τελετές και αφηγήσεις της αφρικανικής ηπείρου. Η στάση τους είναι ήρεμη αλλά ισχυρή, το βλέμμα τους άχρονο και η μορφή τους ένας διάλογος ανάμεσα στο παρελθόν και το μέλλον, στην κλασική τέχνη και τις μετα-αποικιακές αναγνώσεις της. Η παρουσία τους μπροστά από την ιστορική βίβλα λειτουργεί σαν κάλεσμα προς άλλες ιστορίες εκτός των δυτικών αφηγημάτων. Ένα άνοιγμα προς κόσμους που δεν βρίσκονταν μέχρι τώρα στους διαδρόμους της Galleria Borghese. Εντός του κτιρίου, η Μούτου εισάγει ύλες όπως μπρούντζο, ξύλο, φτερά, χαρτί, κερί. Προτιμά τη ρευστότητα και την πλαστικότητα που της παρέχουν τα οργανικά και μεταβλητά αυτά υλικά, τα οποία δημιουργούν αντιθέσεις με τα στιβαρά, «αιώνια υλικά» του μουσείου, όπως το μάρμαρο ή ο χρυσός. Ο μπρούντζος, ένα υλικό-υπόμνημα εξουσίας, αναnevώνεται συμβολικά μέσα από τη δουλειά της Μούτου, καθώς εκείνη υπαινίσσεται πλέον ότι είναι ένας φορέας αναμνήσε-